

SERIES Hope cluster โควิดนี้ยังมีหวัง

Hope cluster โควิดนี้ยังมีหวัง ลำดับที่ 36

เรียบเรียงโดย จุฑามณี สารเสวก

คุณบี อายุ 25 ปี พยาบาลในโรงพยาบาลแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ
ชีวิตและความเสี่ยงที่เสี่ยงไม่ได้ของคนทำงานในฐานะบุคลากรทางการแพทย์ซึ่งเปรียบเสมือนหน้าด่านในการรับมือกับผู้ป่วยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เรื่องราวของคุณบี พยาบาลในวัย 25 ปีที่ต้องปรับตัวและระแวดระวังตัวเองให้อยู่ได้ภายใต้ความกดดัน

“... เราเป็นเด็กต่างจังหวัด จริงๆ ทางเลือกอาชีพหลักๆ ในชีวิตมันก็มีไม่กี่อย่าง แถมเราก็ได้รับการปลูกฝังมาว่า สายบุคลากรทางการแพทย์เป็นอาชีพที่ดีและมั่นคงนะ ก็เลยตัดสินใจมาเรียนพยาบาล หลังเรียนจบก็มาสมัครงานที่โรงพยาบาลนี่เป็นที่แรก เพราะอยากลองเปลี่ยนบรรยากาศการทำงานมาเรียนรู้อะไรใหม่ๆ ในกรุงเทพฯ ...”

คุณบี เล่าที่มาที่ไปของตัวเองคร่าวๆ ให้เราฟังด้วยน้ำเสียงสดใส ในเช้าของวันที่มีเวลารว่างสักเล็กน้อยให้เราได้พอดคุย ก่อนกลับไปทำหน้าที่หรือเข้าเวรในช่วงบ่าย ชีวิตของการเป็นพยาบาลไม่ง่ายและเป็นความท้าทายที่เธออยากเลือกทำ

“... การทำงานช่วงแรกต้องปรับตัวเยอะ เราเป็นพยาบาลจบใหม่ ไม่มีอาจารย์ประกบแล้ว ต้องมาดูแลชีวิตผู้ป่วยเอง ต้องรับผิดชอบทุกอย่างเอง จะทำอะไรต้องระมัดระวังเพราะมันหมายถึงชีวิตคนไข้ ถ้าเราทำผิดพลาดไป ขาข้างหนึ่งก็อยู่ในคุกแล้ว มันก็กดดันนะ แต่มันก็ทำให้เราได้ใช้ความรู้เต็มที่และต้องมีสติตลอดเวลาในการทำงาน

เราทำงานเป็นพยาบาลอยู่ห้องผ่าตัดตั้งแต่แรกเลย รวมๆ ก็ 3 ปีแล้ว ที่เลือกสมัครเข้ามาเวิร์ดนี้เพราะมันเป็นการใช้สเกลอีกแบบหนึ่งในการช่วยชีวิตคน มันไม่ได้เจอคนเยอะหรือพูดคุยกับญาติโดยตรง เลยไม่ได้ฟิลบริการมาก พอปรับตัวได้ ก็รู้สึกชอบงานตรงนี้ ซึ่งมันจะมีช่วงที่งานหนักและไม่หนัก แต่ละวันก็จะมีตารางของการผ่าตัดกำหนดไว้ ตามเลเวลการทำงานของเรา เคนไหนเข้าได้ เข้าไม่ได้ เราต้องเรียนรู้ทุกวัน เพราะเคนแต่ละเคนก็ต่างกันไป แกรมได้เรียนรู้นวัตกรรมใหม่ๆ ที่เอามาใช้ในการผ่าตัด มันเหมือนได้เรียนรู้และตื่นตัวตลอดเวลา ...”

คุณบี เป็นพยาบาลในโรงพยาบาลแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ที่ทำงานหนักไม่ต่างจากคนทั่วไป ในประเทศที่ระบบสาธารณสุขยังสามารถรองรับผู้ป่วยได้ตามปกติ อย่างไรก็ตาม หลังจากการเกิดขึ้นของโรคอุบัติใหม่อย่างโรคโควิด-19 การทำงานของคุณบี ผู้เป็นบุคลากรทางการแพทย์ก็เปลี่ยนไปอย่างเห็นได้ชัด

“... ตอนที่รู้ว่ามีการเกิดโรคโควิดเกิดขึ้น เรายังไม่รู้ว่ามันเป็นโรคระบาดใหม่แบบไหน มันไม่มีใครรู้ระดับความร้ายแรง ทุกคนในทีมกลัวกันมาก ทุกอย่างในเวิร์ดก็เปลี่ยนไป ระบบองค์กรก็ต้องปรับใหม่ มันมีการโยกอัตรากำลังคนไปเป็นด่านหน้าที่คัดกรองผู้ป่วย ชักประวัติใครมีความเสี่ยงมากน้อยแค่ไหนที่จะมารับบริการจากเรา ในโรงพยาบาลเราก็ต้องเพิ่มเวิร์ดโควิด มีการกันทางเฉพาะ พอมันเริ่มรุนแรง ก็ต้องสร้างห้องสำหรับผู้ป่วยวิกฤติโควิดเลย บุคลากรทางการแพทย์ต้องเรียนห้องดูแล คนที่เข้าไปดูแลจะเป็นคนเดิมๆ เพื่อลดการสัมผัส ช่วงแรกห้องผ่าตัดแมสก์ขาดแคลนจากที่ใช้แล้วทิ้งเลยกลายเป็นต้องใส่อันเดียวแบบนั้นอยู่ทั้งวัน ทุกคนใช้ชีวิตแบบหวาดระแวงต้องล้างมือบ่อยขึ้น จากที่ตอนแรกเราก็ล้างบ่อยอยู่แล้ว พอดูแลคนไข้เสร็จ ก็ต้องมาดูแลตัวเองอีกว่าเราพลาดจุดไหนมั๊ย แล้วต้องลดการสัมผัสกับคนอื่นด้วย เพื่อนพยาบาลบางคนนี่แทบจะไม่ได้เจอกันเลย หัวหน้าก็บอกว่าเสี่ยงพบเจอเพื่อนต่างเวิร์ด เราก็เลยได้อยู่แค่โรงพยาบาลและหอ

การที่มีโควิดทำให้การทำงานยากขึ้น ทุกคนในทีมก็ต้องระวัง ทุกเคสต้องผ่านการ swab ก่อน แต่ถ้าบางเคสต้องผ่าตัดด่วนเราก็รอผลตรวจโควิดไม่ได้ ต้องตัดสินใจส่งเข้าห้องผ่าตัดทันที ซึ่งในทีมทุกคนต้องใส่อุปกรณ์ป้องกันตัวเองเต็มรูปแบบ อย่างเช่นการใส่ชุด PPE เพื่อป้องกันตัวเองจริงๆ คือมันร้อนมากนะ เหงื่อท่วมเลย มันทำงานลำบากมากขึ้น เรายังถือว่าโชคดีที่ได้อยู่ในห้องผ่าตัดที่เปิดแอร์เย็นตลอด แต่บางเวิร์ดที่ไม่มีแอร์ หรือหน่วยงานที่ทำงานในพื้นที่ที่อากาศไม่ถ่ายเท เขาก็ยิ่งแย่ที่ต้องทำงานภายใต้ชุดนั้น ....”

คุณบีเสริมให้เราฟังว่าช่วงแรกองค์กรพยายามลดจำนวนคนให้เหมาะสมกับการทำงาน มีการแบ่งทีมกัน ลดการสัมผัสกัน เช่น ทีมเอทำครึ่งเดือนแรก ทีมบีทำครึ่งเดือนหลัง เพราะอย่าง

น้อยถ้าทีมใดทีมหนึ่งติดเชื่อก็ยังมีอีกทีมทำงานได้ ซึ่งช่วงนี้เป็นช่วงที่คุณบิงงานโหลดมาก แต่แทบไม่มีไอที แกรมรายได้เราก็ลดลงมาเยอะพอสมควร

“...เราเลี้ยงรับเคสไม่ได้ เคสที่หนักมากก็ต้องตรวจ ถึงผลจะเป็นบวกคือติด และต้องผ่าตัดก็ต้องทำเลย เช่น กรณีมีเคสผู้ช่วยโควิดต้องได้รับการผ่าตัดใส่ท่อหายใจ หรือคนไข้ติดเตียงที่ติดโควิด เราก็เลี้ยงคนไข้ไม่ได้ ทีนี้เลยต้องเตรียมทีมที่จะเข้าไปทำเคส มีการจำกัดคนเข้าไปดูแล เตรียมห้องและอุปกรณ์ ทุกอย่างต้องจำกัดและพอดี เพราะต้องลดการสัมผัสและฟุ้งกระจายของเชื้อของที่เข้าไปในห้องนั้นก็ต้องทิ้งไปเลยให้เป็นขยะติดเชื้อ เราต้องวางแผนการทำงานใหม่ มันไม่เหมือนเคสปกติทั่วไปที่เราเคยทำมา

ล่าสุดมีรุ่นพี่ในบอร์ดติดโควิด เราตกใจนะ เราก็เครียดเพราะทำงานใกล้ชิดกัน เราสัมผัสพี่เขา เราก็ต้องกักตัวรอ swab ปกติทำงานทุกวัน มันก็แว้งไปหมด พอไม่ได้ทำงานก็ไม่รู้จะทำอะไร มันอยู่แต่ในห้องที่เขเตรียมไว้ให้ เราก็กังวลว่าจะติดแล้วเราเอาไปติดใครรีเปล่า เราแทบไม่ได้กลับบ้านเลย ไม่ได้ใช้ชีวิตแบบคนปกติทั่วไป สูญเสียรายได้ กำลังคนก็ลดอีก มันก็รู้สึกแย่นะได้แค่หาอะไรดู หาอะไรทำ ให้คลายเครียด เอาตรงๆ มาถึงตอนนี้ที่เราเริ่มรู้จักโควิดมากขึ้นแล้ว แต่เลเวลความกลัวของเราก็ไม่ได้ลดลงเลย แคว้งถือว่าสามารถปรับตัวใช้ชีวิตและทำงานอยู่กับมันได้ ...”

คุณบี บรรยายความรู้สึกและประสบการณ์จากการทำงานที่ผ่านมา ถึงจะมีความรู้ในด้านนี้ แต่ในฐานะมนุษย์คนหนึ่งที่มีความกลัวและต้องใช้ชีวิตภายใต้แรงกดดันกับงานที่ต้องรับผิดชอบชีวิตมนุษย์ด้วยกัน นี่คือภาพสะท้อนของสภาวะที่บุคลากรทางการแพทย์หลายๆ คนกำลังเผชิญอยู่

“... ถึงจะได้รับวัคซีนแล้วเพราะเป็นบุคลากรทางการแพทย์แต่เราก็ต้องป้องกันตัวเองอยู่ดี เพราะโรคนั้นก็ใหม่ วัคซีนก็ใหม่ เราไม่รู้ว่าผลมันจะเป็นยังไง ร่างกายเราจะมีภูมิหรือแพ้วัคซีนมั้ย ต้องระมัดระวังตัวเองในการทำงานตลอด ส่วนตัวยังมองมาตรการต่างๆ ที่รัฐออกมาว่ามันยังไม่ได้ช่วยให้เคสลดลง เพราะสุดท้ายคนก็ยังต้องออกมาใช้ชีวิตอยู่ดี ทางที่ดีที่สุดคือการป้องกันไม่ให้มีการแพร่กระจายของเชื้อ นั่นก็คือการฉีดวัคซีนที่มีประสิทธิภาพ

เรามองว่าสถานการณ์ตอนนี้มันยังไม่ได้ดีขึ้น ต้องใช้เวลา ซึ่งเราก็คาดหวังนะว่ามันจะดีขึ้นนะ มันอาจจะเป็นอย่างนี้ไปสักพัก ดูจากการมองจำนวนผู้ติดเชื้อในแต่ละวัน ซึ่งทุกวันนี้งานของบุคลากรทางการแพทย์มันก็นั่นอยู่แล้ว มันอาจจะต้องหนักอีกถ้าสถานการณ์มันยังเป็นแบบนี้อยู่นานคตมันยังดูคาดเดาไม่ได้ แต่คิดว่าวันหนึ่งมันจะสามารถควบคุมได้แน่นอนเช่นเดียวกับโรคระบาดอื่นๆ เราก็ฝากความหวังไว้ที่วัคซีนที่มีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายได้ เพราะอยากให้ทุกคนได้ฉีดครบและกลับมาใช้ชีวิตได้เหมือนเดิมแล้ว ...”

สัมภาษณ์ ณ วันที่ 29 มิถุนายน 2564